

פרוטוקול מס' 192

מישיבת ועדה הכנסת
יום ב', כ"ב בחשוון תשל"ג-30.10.72, שעה 17.15

נכחו:

ישעיהו - יו"ר הכנסת

חברי הוועדה:
א. אנקוריין - היו"ר
ר. ארזי
מ. ביבי
מ. בועם
י. גולן
צ. גרשוני
א. הראל
א. יפה
י. יפרה
י. נחושחן
א. עופר
צ. צימרמן
א. רוזאל-נאור
מ. שחל

מוזמנים:
נ. לורן - מזכיר הכנסת
ש. יעקבסון - סגן מזכיר הכנסת
ח. מן - מזכירת יו"ר הכנסת

רשמה: צ. ספרן

סדר היום: קביעת סדר הדיון וזמן הדיון בהודעת הממשלה על מצבם של יהודי עיראק ועל שחרור רוצחי מיצכן.

- 176 -

(נאסי מ-6.11.72)

אני פותח את הישיבה.

היו"ר א. א. אנקוריין:

לפני הכל אסביר לחברי הוועדה למה נקבעה ישיבה לשעה 15.00 ומדוע ביטלתי אותה. דרך אגב, כשם שהודיעו על קיום הישיבה, כך הודיעו גם על ביטולה.

לי לא הודיעו.

י. נחושטין:

קבעתי את הישיבה לשעה 15.00 הינים, למקרה שהיושב-ראש והסגנים יקבעו את סדר היום כך שהדיון יתקיים היום, שאז עלינו להחליט על זמני הדיון. מאחר שהחבר לי שהיושב-ראש והסגנים החליטו שהיום תהיינה רק הודעות, אבל לא יהיה דיון, לא ראיח צורך לזמן את הוועדה בשעה 15.00. קריאת חברי הוועדה בשעה זו היה בה טורח קשה מאד ושיבוש דרכי עבודתם. אני עצמי הייתי צריך להיות במקום אחר, וכך גם חברי ועדה אחרים, ולא היה כל כך פשוט וקל לעשות זאת. מכיוון שממילא יש ישיבה מאוחרת בבוקר, ביטלתי את הישיבה שנועדה להיום.

היו"ר א. א. אנקוריין:

קיבלנו מכתב ממזכיר הכנסת האומר, שוועדת הכנסת מתבקשת לקבוע את מסגרת הדיונים בשלושת הנושאים הבאים: א. הודעת הממשלה על מצבם של יהודי עיראק. ב. הודעת הממשלה על שחרור רוצחי מינכן. ג. הצעה להבעת אי אימוץ לפמסלה. מכיוון שענין ההצעה להבעת אי אימוץ, כפי שנמסר לנו, צריכה לבוא מאוחר; ענין שחרור רוצחי מינכן - הדיון - יהיה מאוחר; וענין מצבם של היהודי-עיראקי יבוא רק מאוחרים - הייתה הכוונה שלי שמחר בבוקר נחליט בדברים האלה. גם אינני הושב לנכון שנגזול עכשיו מזמנה של הכנסת כדי להחליט לגביהם.

לאחר כל זאת אני בא לנקודה שבה הופסקה ישיבת הכנסת. לאחר ששר החוץ מסר את ההודעה בדבר מצבם של יהודי עיראק, נחבקש על ידי יושב-ראש הכנסת למסור הודעה הנוגעת לשחרור רוצחי מינכן, בהחאם לסדר היום, שהוצג גם על שולחן חברי-הכנסת. אז קם חבר-הכנסת בגין, ביקש רשות דיבור לסדר וטען שלא נשמע כדבר הזה שלא יתקיים דיון מיד לאחר ההודעה. היושב-ראש רצה לנהל הלאה את הישיבה, אבל הייתה הפרעה, הישיבה הופסקה וסוכם לכנס את ועדת הכנסת.

יש בתקנון סעיף לגבי הודעות הממשלה, סעיף 34, האומר: "הממשלה ושאיית בכל עת למסור בכנסת הודעה או הצהרה. לפי דרישתם של שלושים חברי כנסת יקויים עליה דיון כעבור 24 שעות מעת מסירת הדרישה ליושב-ראש הכנסת; אולם ושאיית הממשלה לדרוש שדיון על פי דרישה כאמור ידחה ל-48 שעות נוספות." לפי ענינת דעתי אין אנו יושבים כאן כוועדת ערעורים על סדר היום שנקבע. מי שמוסמן לקבוע את סדר היום הוא היושב-ראש וגם הסגנים. אם קבעו סדר יום מסויים, מתנהלת הישיבה על פי סדר היום שקבעו, ולפיכך הדבר היהיד העומד בפנינו הוא: לקבוע את סדר וזמן הדיון.

אם נסכים שזה הדבר שעלינו לעשות, אזיע לוועדה שאח עצם קביעת הדמנים, כפי שמוטל עלינו לעשות, נקבע מאוחר בישיבת הבוקר ב-8.30 ולא עכשיו.

א. רוזאל-נאור:

אתמול הודיעו לי בטלפון שמחקיימת ישיבה של ועדת הכנסת היום ב-15.00. שאלתי מה על סדר היום, והתשובה הייתה: סדר הדיון בענין הצעת אי האימוץ וגם הודעת הממשלה בענין יהודי עיראק. אני מניחה שכשם שהודיעו לי, הודיעו גם ליחור חברי הוועדה. באח לישיבה ב-15.00 ונודע לי שהיא בוטלה. אינני חייבת לנוע על פני לוחות הכנסת כדי לראות שהישיבה בוטלה. מדוע ביטלו לא ברור לי עד עכשיו. הפסקתי ישיבה ובאתי לוועדה, וכמו שאני יכולתי להפסיק ולבוא, כך גם האחרים. אפשר כמובן לחאוד כל דבר בצבעים מרהיבים או קודורים: קושי יוצא מן הכלל. מה הקושי? כל חברי הכנסת נמצאים בבנין הכנסת ולא היה קושי יוצא מן הכלל לכנס אותם לישיבה שעה אחת לפני פתיחת ישיבת המליאה.

אנחנו יושבים כאן כדי להבין על סמך מה מנתקים לפתע את הדיון שצריך היה להיות צמוד להודעת הממשלה. לפי מה שאני יודעת מנסיוני במשך שנים, אחרי הודעת הממשלה מחקייים דיון.

א. רזיאל-נאור:

רק אם הממשלה אינה מסכימה ורוצים להפעיל לחץ, מגישים שלושים חברי כנסת מכתב בו הם דורשים דיון, ואז מוכרחים לקיים דיון.

היו"ר א. אנקוריון: איפה כתוב בסעיף 34 שהדיון צמוד להודעה?

א. רזיאל-נאור:

לא כתוב "צמוד", אבל תמיד היה הדיון מחקיים אחרי הודעת הממשלה, אלא אם הממשלה הודיעה שהיא אינה מסכימה, ואז צריך היה להגיש חתימות כדי שיחקיים הדיון. מאז היות הכנסת הנוהג הקבוע הוא שאחרי הודעת הממשלה מחקיים דיון. נכון שמזמן לזמן מנסים להכניס שינויים. אם הממשלה מבקשת, לאחר שהוגשו החתימות, לדחות את הדיון למועד יותר מאוחר, מניחים לה לדחות אותו למועד מאוחר יותר. אבל במקרה זה הממשלה לא ביקשה לדחות את הדיון עוד יותר. לא שמענו שהממשלה התנגדה לדיון. להיפך, גם מצב יהודי עיראק וגם שחרור רוצחי מינכן מחייב דיון מיידית. מדוע, אם כן, צריך לדחות אותו מלכתחילה?

אני חושבת שהוועדה צריכה לפנות בבקשה ליושב-ראש הכנסת שיזמין לכנס עוד פעם את המוסד ששמו היושב-ראש והסגנים ושם יקבלו את ההחלטה, כי אינני מוכנה שהוועדה תיקבע את סדר היום. יזמין היושב-ראש והסגנים לקבל את ההחלטה שבה ייאמו: אחרי הודעת שר החוץ בענין מצבם של יהודי עיראק יחקיים דיון; אחרי הודעת שר החוץ בענין שחרור רוצחי מינכן יחקיים דיון. ואם היום לא יספיק השר למסור את ההודעה השנייה, נקיים מחר את ההודעה ואת הדיון. אם שר החוץ מסר הודעה, צריך שהדיון יחקיים היום.

היו"ר א. אנקוריון: איפה זה כתוב?

א. רזיאל-נאור: איפה זה לא כתוב?

כתוב שאם שלושים חברים כנסת מגישים בקשה, יחקיים הדיון אחרי עשרים וארבע שעות. מתי עושים זאת? כאשר הממשלה אינה מסכימה. כאשר הממשלה מסכימה, אין צורך בחתימות.

היו"ר א. אנקוריון: הממשלה אינה מיוצגת פה.

א. רזיאל-נאור: הקביעה הזאת באה כנראה מתוך טעות, ואין זה אסון אם מודים בטעות.

היו"ר א. אנקוריון: לפני שאחך ליושב-ראש הכנסת את דעות הדיבור אני רוצה להסביר עוד פעם

נקודה אחת הנוגעת לי אישית. חברי הוועדה יודעים שהסדר הרגיל הוא ששולחים הזמנות לישיבת הוועדה בכתב. אם ביום ראשון בערב יצאה צורך לקרוא לחברי הוועדה, מטלפונים אליהם. אם מתברר היום, בשעה 13.00, שהישיבה מיוחדת, מה עושים במקרה זה? וזו הפעם הראשונה שאנחנו נוהגים כך - מודיעים מעל גבי הלוח ומבקשים מהסדרנים להודיע.

היו"ר הכנסת י. ישעיהו: כינון שהבירור בחלקו אינו עיוני על החלטת היושב-ראש והסגנים, אני רוצה להבהיר מה שהיה וגם להביע את צערי על ההפתחות שארעה ושאיינה מעשה חברי.

ישבנו בישיבת היושב-ראש והסגנים וישב איחנו מזכיר הממשלה, המייצג את הממשלה בענין זה של תיאום הזמנים. תיאמנו, כרגיל, את זמני הדיונים וסיכמנו ללא כל עיוני שהיום תהיה הודעת שר החוץ על שני המאורעות, ביחוד על המאורע השני בשל חשיבותו - כדי שתהיה תגובה מיידית של הממשלה - ואילו שני הדיונים יופרדו: האחד יהיה מחר, השני - ביום רביעי. דבר זה סוכם פה אחד ובהבנה מלאה. עד השעה 17.00, כאשר עלה שר החוץ לדוכן, לא קיבלתי שום פניה לשנות מהחלטה זו, שהובאה לידיעת חברי הכנסת והיתה מונחת על שולחן חברי הכנסת.

ואני רוצה להוסיף עוד משפט אחד: אנחנו חייבים להקפיד על קיום התקנון גם כאשר יש וויכוחים. עלינו לשמוע על הדברים המוסדרים והמפורטים בתקנון, ואני מצטער שכך צריך היה לקרות במליאת הכנסת. והתקנון בפורוש, מדעת ובכוונה בוודה קובע שהממשלה ושאיח למסור הודעה בכל עת, והדיון יכול להיות סמוך להודעה או לא סמוך להודעה. אין שום מקום לספק בענין זה, שיכול להיות דיון

יו"ר הכנסת י. יטעיהו:

לא רצוף להודעת הממשלה.

לדעתי התביעה במליאת הכנסת לקיים דיון ברצוף להודעה צריך היה להיעשות בקצת יותר חרות. אילו פנו בשעה מוקדמת יותר, אולי צריך היה לכנס את היושב-ראש והסגנים והיינו משנים לפי דרישה זו או אחרת. לא היתה כל דרישה, לכן כך סוכם וכך הלכנו בהרגשה שזה יהיה בסדר. אני מאד מצטער שקרה מה שקרה.

א. עופר:
אחרי הכל אני לא מבין מה עומד פה להצבעה.

היו"ר א. אנקוריון:
אם תהיה דרישה להצבעה, אציע שוועדת הכנסת תחליט שקביעת סדר היום היא בסמכות היושב-ראש והסגנים, לא בסמכותנו.

ר. ארוז:
אני רוצה לאמץ את הצעת היושב-ראש ולהציע שהוועדה תחליט: א. ועדת הכנסת קובעת שאם סדר היום של הישיבות קובע יושב-ראש הכנסת. ב. אין שום פגיעה בכך שלאחר הודעת הממשלה יש הפסקה של 24 או 48 שעות, כי הדבר מעוגן בסעיף 34.

אני מציע להעמיד זאת להצבעה, על מנת שלא לבזבז את זמן הכנסת וגם בגלל הנושא העומד על הפרק. לא ייתכן שהכנסת לא תשמע היום את הודעת הממשלה בענין מיצכן.

צ. צימרמן:
אינני חולק על דעתו של יושב-ראש הכנסת שלפי סעיף 34 יכול להיות דיון רצוף להודעת הממשלה, וכאשר הממשלה איננה מסכימה יכולים 30 חברי הכנסת לאלץ אותה לקיים דיון כעבור 24 שעות. הממשלה יכולה לסרב ולבקש לקיים את הדיון אחרי 48 שעות. זה הנוהג שהיה עד היום, וסעיף 34 מדבר על כך.

אני מצטער שהענין צריך היה לעבור מן הכנסת לוועדת הכנסת, וגם בענין זה אני מסכים עם היושב-ראש, שאילו היתה פניה מוקדמת, היה הענין בא על סידורו. אני מזדה על חטאי, שלא הייתי בתחילת ישיבת הנשיאות ובאתי לאחר שנידון סעיף זה, אבל שמעתי מחבר-הכנסת קשת שהוא עצמו הביע דעה אחרת. לו הייתי נמצא אוחז זמן בישיבת הנשיאות הייתי אומר כי נראה לי שלטובת הענין, ומה גם ענין זה, לא רצוי שהוויכוח יידחה מדובר בענין כואב, בענין הפוגע בנו, וצריך להגיד, למי שצריך לומר, את הכל. שר החוץ לא יאמר בוודאי מה שצריך להיאמר על דעת כל הסיעות בכנסת, ולכן מבחינת הגישה העניינית והממלכתית רצוי שהדיון יתקיים ברצוף להודעה.

אני יודע שבענין זה נוהג תמיד היושב-ראש בליברליזם. כאשר היתה הודעת שר החינוך והתרבות בענין שכר הלימוד ושביחת הסטודנטים ביקשו שהדיון על ההודעה יתקיים כעבור כמה ימים. היתה התנגדות של הסיעות, פנינו ליושב-ראש והגענו לידי פשרה שההודעה והדיון יתקיימו יחד.

אני מציע אפוא הצעה המורכבת משני חלקים: א. ועדת הכנסת פונה ליושב-ראש הכנסת לעיין מחדש בהחלטה, לבד או עם הסגנים. ב. מחוץ שיקול ממלכתי סבורה הוועדה שהדיון צריך להיות רצוף.

א. ארוז: איפה זה כתוב? לשם מה קמים סעיף 34?

היו"ר א. אנקוריון: המלים "שיקול ממלכתי" מיוחדות. כל שיקול הוא ממלכתי.

צ. צימרמן: מחוץ שיקולים ממלכתיים רצוי שהדיון יהיה רצוף להודעה.

בהקשר לחלק השני של הצעה אני מציע שוועדת הכנסת תחליט כבר, למקרה שיחסיים הדיון, אין הוא יתקיים.

היו"ר א. אנקוריון: על פי איזו סמכות אנחנו יכולים להחליט כך?

צ. צימרמן:
לוועדת הכנסת סמכות להחליט איך יחקייע הדיון וכמה שעות, ולכן אני מציע שנחליט על כך בכפוף להחלטת היושב-ראש והסגנים. אם יחליטו שהדיון יחקייע היום, יחקייע היום, ואם מחר, יחקייע מחר.

מ. ביבי:
אני חושב שיושב-ראש הכנסת רצה לעשות מחווה של רצון טוב, שהוא מעבד למקובל בחקנון הכנסת, ודבר זה מנוצל שלא כהלכה.

א. הראל:
אינני רוצה להיכנס לצד הפורמלי, וכנראה שמבחינה זו היו ההחלטות בהתאם לחקנון. אבל לא זו השאלה. אני חושב שמבחינה לאומית צריך הדיון להיות רצוף להודעת הממשלה על שחרור רוצחי מינכן, כי הציבור נכון מאד ורוצה לשמוע בענין זה. אילו הייתה הממשלה אומרת שיש סיבה לדחיית הדיון, אפשר להיאחז בחקנון, אבל הבינותי שגם הממשלה אינה מעוניינת בזה.

נימוק נוסף: אינני חושב שיהיה זה כל כך טוב, מבחינת הענין, לקיים דיון בנושא זה יחד עם הדיון על הצעת אי האימוץ לממשלה.

יו"ר הכנסת י. ישעיהו:
הכוונה הייתה שההודעה הראשונה תהיה על מצב יהודי עיראק, וההודעה על שחרור רוצחי מינכן - ביום רביעי. אבל התעוררה השאלה איך אפשר לדחות את ההודעה על שחרור רוצחי מינכן לכל כך הרבה זמן.

א. יפה:
מה על ענין יהודי עיראק?

א. הראל:
במילא דחו זאת, אז שיהיה ביום רביעי.

י. נחושטן:
לפנינו שני נושאים שאינם פוליטיים, ולכולנו ענין שהכנסת תכבד את שני הנושאים וגם תצא מהם בכבוד. חשוב לנו מאד שנושא מינכן יידון היום ושהיום תתקבל גם החלטה. כיוון שיושב-ראש הכנסת נהג ביד רחבה בענין זה ולפנים משורת הדין, אני מציע שוועדת הכנסת תקציב את זמני הדיון לשני הנושאים מבלי שנקבע מתי.

אני מציע שנקבע 3 שעות דיון סיעתי או הודעת סיעות בענין יהודי עיראק, ו-3 שעות דיון סיעתי בענין שחרור רוצחי מינכן.

ייתכן שהיושב-ראש, לפי שיקול דעתו, יקבע שהיום יחקייע הדיון על ההודעה בקשר למינכן, ואם כך יהיה, אפשר יהיה ממילא לקיים את הדיון על יהודי עיראק מחר.

יו"ר הכנסת י. ישעיהו:
מה יקרה אם מישהו יקום ויגיד לי שקודם צריך לקיים דיון על ההודעה הראשונה?

י. נחושטן:
אני אומר: מבחינה פורמלית מה שנעשה היום היה בסדר. לא צריך היה לעשות הפסקה בישיבת המליאה כדי לדון בזה עכשיו.

יו"ר הכנסת י. ישעיהו:
לא רצייתי ויכוח במליאה.

י. נחושטן:
כיון שזה נעשה, למה לא לנצל את הדבר לטובת הענין ולקבוע את זמני הדיון?

היו"ר א. אנקוריון:
עלינו להחליט החלטה. בלי החלטה לא נתפזר. אם יושב-ראש הכנסת רוצה להחליט ואחרי כן יקבע שכן יחקייע היום, דפנו, נאיה חייבים לקבוע את הזמן.

י. נחושטן:
גם אם יהיה מחר דיון אנחנו חייבים לקבוע את הזמן.

היו"ר א. אנקוריון:
לגבי מחר אפשר לקבוע בישיבת הוועדה מחר בבוקר.

היו"ר א. אנקוריון:

חבר-הכנסת ארזי מציע שנחליט כי ועדת הכנסת קובעת כי סדר היום, כפי שנקבע על ידי היושב-ראש והסגנים, לישיבה ביום 30 לחודש הואם את חקנון הכנסת. מכיוון שכך אמרו כולם, אני מציע שכך נחליט.

א. רוזיאל-נאור:

שום מוסד בכנסת לא צריך לאשר את מה שכתוב בחקנון, כי אחת אין לדבר סוף: כל פעם ניקרא לישיבה מיוחדת כדי לאשר דבר הכתוב בחקנון, וכל דבר נצטרך לאשר. אם כך, לא צריך חקנון. אנחנו עובדים לפי החקנון, לא לפי האלטות רגעיות. אין מקום להצעה זו, ואני מציעה לחבר-הכנסת ארזי למשוך בחזרה את הצעתו.

הוועדה יושבת בחוקף תפקידה כנוועדת הכנסת והיא צריכה להחליט על משך הזמן המוקצב לשני הנושאים החשובים.

מ. ברעם: אבל זאת דק לאחר שהיושב-ראש יסכים.

יו"ר הכנסת י. ישעיהו:

אני מבקש להסביר מה קרה באולם: לא קיבלתי פתק שיש לדון בדבר ולכן הפסקתי את הישיבה, אלא היתה או בסטרוקציה חריפה מאד, והיתה לי בורה: או להמשיך בוויכוח, בצעקות עד לב השמים, או להפסיק את הישיבה כדי לסיים בשקט. עכשיו, כשאני חוזר לכנסת, צריך להיות ברור אם נהגתי כדין או לא.

ר. ארזי: אני מציע להצביע את הצעתי.

מ. שחל:

אני רוצה להביע משאלה שנשקול שיקול נוסף: הענין של יהודי עיראק הוא לא ענין של מה בכך. מדובר על יהודים הנמצאים שם, יהודים שמחנכלים להם. אינני יודע איך יתפרש הדבר בעיני הציבור שכולם מדברים בשמו אם יקויים דיון בנושא אחד מבלי שיקויים דיון בנושא השני. אני מבקש שהשיקול הזה יישקל.

א. עופר:

הישיבה הנפסקה בצורה בלתי מוצדקת ולמעשה צריך היה לנזוף בחבר-הכנסת בגין ובחבר-הכנסת לנדאו על החנהגותם. זה מותר לנוועדת הכנסת. יש סעיף שמוחר לנזוף בחברי כנסת. מכיוון שחבר-הכנסת ארזי רוצה שלום בית הוא לא אומר שצריך לנזוף בחברי הכנסת בגין ולנדאו, אלא מסתפק בכך שלפחות יגידו שיושב-ראש הישיבה היה בסדר. אם ועדת הכנסת תאמר שהיושב-ראש נהג כהלכה, יבינו מכך שחבר-הכנסת בגין וחבר-הכנסת לנדאו לא נהגו כהלכה.

צ. צימרמן:

היושב-ראש נהג בסדר כשהפסיק את הישיבה. כשיש הפועה בישיבה והוא איננו יכול לנהל את הישיבה ואיננו רוצה להשתמש באמצעים דוסטיים של הרחקת חברי כנסת מן הישיבה, הרי האמצעי שבידו הוא להפסיק את הישיבה. הוא יכול אחר כך להשתמש באמצעים נוספים. זו זכותו, ואף אחד בנוועדת הכנסת איננו יכול להכתיב ליושב-ראש הכנסת להעמיד את מישהו לדין על הפרעת הסדר. זו הפרוגטיבה של יושב-ראש הכנסת, ולא הייתי רוצה שיקבל הצעות המחייבות את יושב-ראש הכנסת לעשות משהו או לא לעשות משהו, ולא הייתי רוצה שנעמיד הצעות כאלה להצבעה, כי הן פוגעות ביושב-ראש הכנסת.

הערה נוספת: ועדת הכנסת אינה יכולה להפוך לנוועדת פירושים. אם מישהו מעוער על מה שעשה יושב-ראש הכנסת נאמר בחקנון מי צריך לפרש זאת.

היו"ר א. אנקוריון:

זה בנוגע לניהול הישיבה, לא בנוגע לקביעת סדר היום.

צ. צימרמן:

אבל ההצעה שהובאה לשולחן היא, שוועדת הכנסת מחליטה שיושב-ראש הכנסת נהג בסדר ולא היה מקום להפריע לו. איזו סמכות יש לוועדת הכנסת? אם היושב-ראש אינו שבע רצון מכך שמישהו הפריע לו, ינהג בהתאם לסמכותו ואין לנו סמכות להפריע לו. אם מישהו אחר איננו שבע רצון, יעוער בוועדת הפירושים, והיא תוציא את המסקנות. שני הדברים האלה אינם יכולים לעמוד פה לדין.

צ. צימרמן:

דבר אחד יכול לעמוד לדיון - הקצבת הזמן.

דבר שני: היתה פניה ליושב-ראש הכנסת שיעיין מחדש בעניין. זו גם כן סמכותו, ואין לנו להתערב אם מי יחליעץ - עם הסגנים, עם שר החוץ או עם מי שירצה.

א. עופר: למה לא אמרת זאת לבגין במליאה?

צ. צימרמן: אם הייתי יודע שיש ערעור בעניין זה, הייתי פונה ליושב-ראש הכנסת שיכנס

ישיבה דחופה.

י. גולן: סדר היום היה מונח על שולחן הכנסת. חבר-הכנסת בגין וחבר-הכנסת לנדאו

יכלו לגשת ליושב-ראש, כשראו את סדר היום, ולדבר איתו.

צ. צימרמן: ההערה שלך נכונה, אבל את סדר היום הניחו על שולחן הכנסת בזמן שהכנסת

ישבה.

יו"ר הכנסת י. ישעיהו: אבל ידעו על זה בצהלים.

צ. צימרמן: אני מציע שלא נעסוק בקטנות. במקום

להקדיש מרץ לגופו של עניין, אנחנו רק מסתבכים בדיונים, שיפנו את חשומת לב הציבור אליהם במקום אל העניין העיקרי. קרה מה שקרה. נעשה מאמץ משותף לצאת מן העניין בכבוד. נעשה את זה לטובת שני העניינים שלגביהם אנחנו צריכים להיות מאוחדים.

מ. ברעם: אני מציע להפסיק את הוויכוח, לקבוע

שעניין זה אינו נוגע לוועדת הכנסת, אלא הוא בסמכותו של היושב-ראש.

א. רזיאל-נאור: נאמרו כאן דברים, שאני יכולה לזקוף

אותם כמובן לקטיגוריה של יצרים רוחניים, אבל בכל זאת חפקידה של ועדת הכנסת לנהל את העניינים בבית הזה. כל זמן שיהיו חברי כנסת שיחשבו שקריאת ביניים היא בגדר עוון פלילי, יהיו להם גם הצעות, כמו שהוצעו כאן, לנזוף. אני רוצה להזכיר לך, חבר-הכנסת עופר, שעוד הרבה הרבה שנים לפני שאתה היית משובץ ברשימת המועמדים של מפא"י היו כבר נסיונות לנזוף והסתלקו מכך, כך ראו שלא תהיה תפארתם על הדרך הזאת. אל תפתח מחדש את תיבת פנדורה.

אני מציעה ליושב-ראש, שהוועדה תחליט מה מספר השעות שהיא קובעת לכל אחד מן הנושאים. כמו כן תפנה הוועדה ליושב-ראש הכנסת, שיתיעץ עם מי שהוא מוצא לנכון, על מנת לאפשר דיון רצוף על ההודעות בנושאים האלה.

היו"ר א. אנקורריון: הדיון תם.

אני מעמיד להצבעה את הצעת חברות-הכנסת רזיאל-נאור, שהוועדה תפנה ליושב-ראש הכנסת לקיים דיון רצוף.

ה צ ב ע ה

הוחלט: לדחות את ההצעה.

היו"ר א. אנקורריון: אני מעמיד להצבעה את ההצעה שנקבע עכשיו את סדר הדיון.

ה צ ב ע ה

הוחלט: לדחות את ההצעה.

היו"ר א. אנקורריון: אני מעמיד להצבעה את ההצעה, שוועדת הכנסת תקבע כי סדר היום, כפי שנקבע על ידי היושב-ראש והסגנים לישיבה של היום, תואם את חקנון הכנסת.

ה. ברעם:
אני לא חושב שזה תפקידה של ועדת הכנסת. כשם שהצבעתי נגד הצעת חברת-הכנסת רזיאל-נאור, כי אינני חושב שיש להכתיב ליושב-ראש, כך אינני סבור שעלינו לאשר את מה שעשה היושב-ראש.

ו. ארזי:
אני עומד על הצעתי.

ז. יו"ר הכנסת י. ישעיהו:
לא התפללתי לישיבה הזאת, אבל קרה משהו בכנסת, ואני מתאר לי מה יתפרסם מחר. זכותי לא להיות מוחקף, מבוזה על כך שעשיתי שטויות ונאלצתי להפסיק את ישיבת הכנסת. נהגתי כדין. לא דיברו אחי, לא פנו אלי עד אשר שר החוץ גמר את דבריו. אם בענין זה אין לי דף חלק, נקי, אינני יכול ללכת הלאה. מה אגיד למליאה?

מ. ברעם:
אינני מציע שנלך בדרך בלתי עקבית. לא הצטרפתי להצעת גח"ל, כי הסמכות לקביעת סדר היום היא אך ורק בידי היושב ראש. איננו צריכים לאשר זאת. מה שהחליטו היושב-ראש והסגנים הוא קבוע, ואני מצטער על שהיושב-ראש הפסיק את הישיבה, כי היה עליו לומר שזה קבוע.

בדרך כלל הייתי מקבל את הצעת הבודת-הכנסת רזיאל נאור. מדוע לא קיבלתי אותה? כי ועדת הכנסת לא צריכה להתערב בסדר היום של הישיבות. זו זכות של היושב-ראש, ואם היושב-ראש יחליט להמשיך בסדר היום, נעשה זאת.

היו"ר א. אנקוריון:
אז את זה נאמר.

יו"ר הכנסת י. ישעיהו:
לא קיבלתי פתק והפסקתי את הישיבה. היית צריך לדאוג את הפנים המשווהים של חברי הכנסת בגין ולנאור. כאשר הסתכלתי בפניהם - והייתי עדיין תחת הטראומה של יום רביעי שעבר - החלטתי להפסיק את הישיבה ולא לעשות קטטה גדולה. האם אני צריך צעקות? הפועות? עכשיו אבוא למליאה ואגיד: אמרו לי שהסמכות בידי. אז ישאלו אותי: איך אתה מפעיל את הסמכות שלך?

היו"ר א. אנקוריון:
חשבתי שהצעתו של חבר-הכנסת ארזי, שהיא קצרה יותר, טובה יותר, אבל אני חוזר להצעה שלי, שבה שני סעיפים:

א. ועדת הכנסת מחליטה שקביעת סדר היום היא בטמכות יושב-ראש-הכנסת.

ב. על שתי הודעות הממשלה - מצבם של יהודי עיראק ושחרור רוצחי מינכן - חל סעיף 34 של תקנון הכנסת.

צ. צימורמן:
אני מציע להעמיד להצבעה את הצעת חברת-הכנסת ברעם. זו הצעה מכובדת שתאחד את כל חברי הוועדה ואף חשמור על כבוד יושב-ראש הכנסת.

ו. ארזי:
אני חושב שהחלטה בחוצה, על מנת שמליאת הכנסת חדע כי מה שקרה - כלומר ההפועות שהיו בישיבה לאחר שהיושב-ראש מסר את רשות הדיבור - נוגד את התקנון, וכי סדר היום, כפי שנקבע על ידי היושב-ראש והסגנים תואם את התקנון.

מ. ברעם:
כפי שהתנגדתי להגיון של חברת-הכנסת רזיאל-נאור, כך אינני מסכים שוועדת הכנסת חיכנס לענין זה של סדר היום.

היו"ר א. אנקוריון:
אני רוצה שיהיה ברור: הענין שאנחנו דנים בו כרגע איננו ענין לוועדת הפירושים. לוועדת הפירושים נוגע הענין שעה שהיושב-ראש נהג בישיבה כך או אחרת. אבל לא בזה המדובר. מדובר על קביעת סדר היום, ואין זה בכלל ענין הנובע מן הישיבה. מכיוון שהענינים נחגלגלו כפי שנחגלגלו, אין לנו ברירה אלא להגיד משהו למליאה.

י. גולן:
בדרך כלל קדימות ביניים הן לגיטימיות. קדימות הביניים שהיו היום לא היו לגיטימיות, מפני שהן נגעו לענין שהוא בסמכותו של היושב-ראש. אין

י. גולן:

עיועור על כך שהיושב-ראש הוא שקובע את סדר היום.

סדר היום היה מונח על שולחן חברי הכנסת במשך שעה. לו היו רוצים להסדיר את הדבר באופן עניני, אפשר היה להיכנס לחדר היושב-ראש ולשאול אותו מדוע הדיון מנותק מההודעה. ההתנהגות של חברי הכנסת בגין ולנדאו לא הייתה בסדר.

א. רזיאל-נאור: האם זה עומד על הפרק?

י. גולן: כן.

אם נאמר שאנחנו קובעים שאין לנו על מה לדון כאן, כי קביעת סדר היום של מליאת הכנסת היא בסמכותו של יושב-ראש הכנסת, אמרנו הכל.

א. עופר: ויש להוסיף - והוא פעל בהתאם לכך.

י. גולן: נכון.

צ. צימרמן: לא בסמכותנו להוסיף את המלים - והוא פעל בהתאם לכך.

י. נחושחן: אני מציע שלא נעמיד להצבעה את הצעת יושב-ראש הוועדה, אלא קודם כל נקבע לעצמנו למה הפסיק יושב-ראש הכנסת את הישיבה. מישהו צעק ליושב-ראש שהענין אינו בסדר, והיושב-ראש החליט להפסיק את הישיבה. הוא הפסיק את הישיבה כדי שוועדת הכנסת תדון על כך, ולא כדי שהיא תחליט אם סדר היום היה נכון או אם החלטתו הייתה נכונה.

צ. צימרמן: אם אתה אומר שקביעת סדר היום של מליאת הכנסת היא בסמכותו של יושב-ראש, אתה אומר הכל.

י. נחושחן: אם חברי הכנסת אוזני ואנקוריון עומדים בכל זאת על הצעותיהם, אני מציע שיצביעו גם את הצעת חברי-הכנסת ברעם. אני בטוח שהיא תקבל רוב.

י. ישעיהו: אני לא מסכים להצעה זו. אם אתה בא לכנסת ואומר: קביעת סדר היום היא בידי היושב-ראש, אמרת בכך שהיושב-ראש קבע סדר יום מטופש, אבל צריכים לקבל אותו כי קביעת סדר היום היא בסמכותו.

הינו"ר א. אנקוריון: אחרי כל הדברים האלה אני מבקש לקרוא את ההצעה הבאה:

הואיל וקביעת סדר היום היא בסמכותו של יושב-ראש הכנסת, והואיל ויושב-ראש הכנסת, בקובעו את סדר היום, פעל בדרך התואמת את חקנון הכנסת, מחליטה ועדת הכנסת שאין זה בסמכותה לשנות מסדר היום כפי שנקבע על ידי היושב-ראש.

אני מעמיד להצבעה הצעה זו.

ה צ ב ע ה

הוחלט: לאשר את ההצעה.

הישיבה ננעלה בשעה 18.35